

קווים לדמותו ולמנהיגותו של אריאל שרון מדריך למורה

לפניכם יחידות לימוד קצרות, המתאימות לתלמידי כיתות ד – ט, בהתאמות נדרשות.
ניתן ללמד את כולן, או חלקן עפ"י בחירת המורה.

יחידה ראשונה: אריאל שרון - תמונות חיי: ביחידה זו אירועים מרכזיים בקורות חייו של אריאל שרון, עם קישורים חמים למושגים המרכזיים הקשורים לאירוע.
מומלץ להיכנס לקישורים ולהרחיב את הידע של התלמידים על מושגים אלה.

יחידה שנייה: אריאל שרון – מנהיג ללא חת: ביחידה זו יבחנו התלמידים את מנהיגותו הנועזת של שרון, לאור ההספד של נשיא המדינה, שמעון פרס, ויחוו עליה דעה. ביחידה זו שני סרטונים מקושרים וטקסט מידעי כתוב. חשוב להרחיב באמצעות כניסה לקישורים.

ההספד של שמעון פרס (עמ' 4), ילווה את כל שאר היחידות, כאשר בכל יחידה מטלה המקשרת בין ההספד להיבט הייחודי של היחידה.

יחידה שלישית: מנהיג כרועה צאן: ביחידה זו יבחנו התלמידים את דימוי הרועה שאימץ לעצמו אריאל שרון, ישוו למשה, הרועה הנאמן ויסיקו מסקנות מהשוואה זו, לאור תיאור מנהיגותו של שרון בהספד של נשיא המדינה.

יחידה רביעית: מנהיג כאיש משפחה: ביחידה זו יבררו התלמידים את הקשר בין איש משפחה למנהיג, ויביעו עמדה על קשר זה, לאור דברי ההספד של נשיא המדינה.

יחידה חמישית: הספד למנהיג: ביחידה זו יבחנו התלמידים את הרלוונטיות של קינת דוד כהספד לשרון – המצביא הנועז, וישוו את הקינה להספד שנשא נשיא המדינה.
יחידה זו סוגרת את רצף היחידות 2 – 5, ומאפשרת הרחבה להספדים נוספים.

מטרות:

1. היכרות עם דמותו ופועלו של אריאל שרון
2. בירור היבטים שונים של מנהיגות לאור מנהיגותו של אריאל שרון
3. גיבוש עמדה על מנהיגות בכלל ועל מנהיגותו של שרון בפרט.

קווים לדמותו ולמנהיגותו של אריאל שרון, ראש הממשלה ה - 11 של מדינת ישראל

ביום שבת, יי בשבט תשע"ד, 11 לינואר 2014 הלך לעולמו אריאל שרון (שיינרמן), מדינאי, לוחם ואחד ממנהיגי הבולטים של מדינת ישראל.

א. אריאל שרון : תמונות חייו

שרון כחייל בחטיבת אלכסנדרוני
צילום : Gettyimages

בשנת 1945 הצטרף [להגנה](#).
במלחמת העצמאות שירת
בפלמ"ח כמפקד מחלקה [בחטיבת
אלכסנדרוני](#).

אריק שרון נולד ב - 1928 להוריו שמואל וורה.
המשפחה גרה בכפר מלל. מגיל צעיר, עזר
אריאל לאביו שמואל בעבודות השדה.
בתמונה רואים את עובדי הצאן בעין השופט
בשנות ה - 40 עם אבא של אריק, שמואל,
ואריק כילד בן ארבע עשרה. (1942-1943)
(ארכיון עין השופט)

בשנת 1953 הקים שרון, את [יחידה
101](#). היחידה ביצעה [פעולות תגמול](#)
בתגובה לפיגועים פלסטינים. בתמונה
אריק שרון ו**[מאיר הר ציון](#)** מתכננים
מסלול.

ב - 1956 בהיותו מפקד הצנחנים,
[במבצע קדש](#) הוא פקד על [קרב
המתלה](#). זוהי הפעם היחידה
בהסטוריה של צה"ל בה בוצעה
צניחה במהלך קרב .

מאיר אשל : פנים המדליה צנחנים ומטוסי דקוטה,
מסמנים את הצניחה במתלה במבצע קדש.
גב המדליה : התחפרות לוחמי הצנחנים במתלה.
החברה הממשלתית למדליות ומטבעות 2006

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לתרבות ישראל

בשנת 1974 נבחר לכנסת מטעם הליכוד.
בשנת 1981 התמנה לשר הביטחון
בממשלתו השנייה של בגין. במסגרת
תפקיד זה ניהל את [מלחמת לבנון](#)
[הראשונה](#).

באוקטובר 1973 פקד על כוחות צה"ל
שצלחו את תעלת סואץ במלחמת יום
הכיפורים.

במהלך הקדנציה השנייה שלו, פנה אריאל שרון
למרכז המפה הפוליטית והחל לקדם את [תוכנית](#)
[ההתנתקות](#). בשל מתיחות עם בכירי מפלגת הליכוד
הקים שרון את מפלגת קדימה.

ב – 2001 נבחר לתפקיד ראש הממשלה.
ובשנת 2003 נבחר לכהונה נוספת.

בינואר 2006 עבר שרון אירוע מוחי. עקב
[נבצרותו](#) הועברו סמכויותיו כראש ממשלה
לממלא מקומו אהוד אולמרט. לאחר טיפול
חרום שניתן לשרון הוא שקע בתרדמת ממנה
לא קם.

בחרו איך אחד בקורות חייו של אריאל שרון, והרחיבו ידיעותיכם על האירוע:

- תארו את האירוע
- מה היה חלקו של אריאל שרון באירוע?
- מה דעתכם על מנהיגותו של שרון באירוע?

ב. אריאל שרון – מנהיג ללא חת

עם היוודע דבר פטירתו, הספיד נשיא המדינה מר שמעון פרס את אריאל שרון ואמר:

"אריק שרון היה מנהיג גדול ונועז. מצביא משכמו ומעלה. הוא אהב את עמו. עמו אהב אותו. הוא היה בונה ארצנו ומצביא חילונינו. הוא זה שהפך את מלחמת יום הכיפורים מתבוסה אפשרית לניצחון מפתיע. הוא לא ידע פחד. הוא נטל החלטות קשות. הוא יישם אותן באומץ לב צבאי ואזרחי כאחד, הן בשעות מלחמה והן בשעות שלום. הוא ייזכר לעולם כמנהיג ייחודי בתולדות עמנו וכאישיות מוערכת בעולם כולו. אריק היה איש משפחה למופת. הוא ראה בישראל כמשפחתו המורחבת".

"אריק שרון היה מנהיג גדול ונועז. מצביא משכמו ומעלה. הוא אהב את עמו. עמו אהב אותו" (מתוך ההספד של נשיא המדינה)

- איילו מצטים ותכונות אופי הופכים אדם "למנהיג גדול ונועז, מצביא משכמו ומעלה"?
- 370 בסרטונים "אריאל שרון 1928 - 2014", "אריאל שרון - מורשת" וקראו את קורות חייו של אריאל שרון.
 - ציינו את האירועים המרכזיים במנהיגותו של שרון
 - בחרו איך אחד וציינו איילו תכונות מנהיגות אלה שרון באירוע
 - הסבירו מדוע נשיא המדינה, שמעון פרס, מכנה אותו "מנהיג גדול ונועז", בהתבסס על האירוע שבחרתם.
 - הביעו צמדה: האם, לדעתכם, צודק נשיא המדינה בתיאור של שרון כמנהיג? מדוע?

ג. מנהיג כרועה צאן

"הוא ייזכר לעולם כמנהיג ייחודי בתולדות עמנו וכאישיות מוערכת בעולם כולו" (מתוך ההספד של נשיא המדינה)

בשנת 1972 רכש אריאל שרון את חוות השקמים, חווה לגידול צאן, ליד שדרות, ובה התגורר עד סוף ימיו. תמונות רבות של שרון מחוות השקמים, מנציחות אותו כמגדל צאן, כאוהב צאן וכרועה צאן מודרני.

אייל תכונות fe רועה צאן מתאימות למהיט?

אריאל שרון בחוות השקמים

קראו את המדרש משנות רבה:

"ומשה היה רעה" (שמות ג, א) - בְּחִנּוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה בְּצֹאן. אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ: כִּשְׁהָיָה מֹשֶׁה רֹבֵנוּ רֹעֵה צֹאנוּ שֶׁלֹּא יִתְרוּ בַּמִּדְבָּר בְּרַח מִמֶּנּוּ גְדִי, וְרַץ אַחֲרָיו עַד שֶׁהִגִּיעַ לְחֲסוֹת. כִּן שֶׁהִגִּיעַ לְחֲסוֹת [שם של מקום] נִזְדַּמְנָה לוֹ בְּרַכָּה שֶׁל מַיִם וְעַמֵּד הַגְּדִי לְשִׁתּוֹת. כִּן שֶׁהִגִּיעַ מֹשֶׁה אֶצְלוֹ, אָמַר: "אֲנִי לֹא הֵייתִי יוֹדֵעַ שֶׁרַץ הֵייתִי מִפְּנֵי צָמָא, עִנֵּף אֶתְהָ". הִרְכִּיבוּ עַל כַּתְפוֹ וְהֵיָה מִהֲלָךְ.

אמר הקדוש ברוך הוא: יש לך רחמים לנהג [להנהיג] צאנו של בשר ודם כך – תייד [לשון שבועה] אֶתְהָ תִרְעָה צֹאנִי וְשִׁרְאֵל. (שמות רבה ב, ב)

- מדוע זכה משה להנהיג את עם ישראל, צפ"י המדרש?
- מה דעתכם על מנהיג שהוא בעל רחמים? האם לדעתכם, רחמים הם תכונה ראויה למהיט? מדוע?

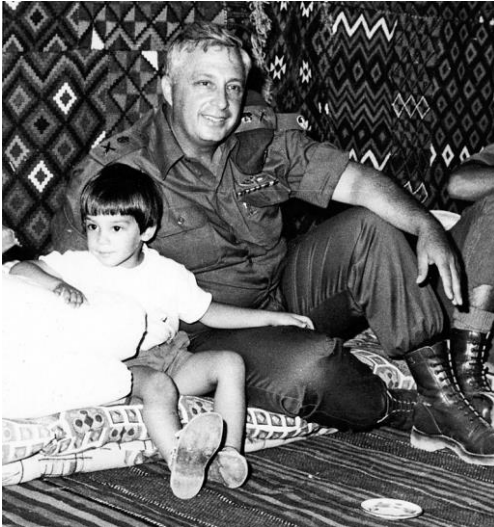
קראו את המאמר על [רועי צאן ומנהיגים](#) בלשונות "על הסיפור":

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לתרבות ישראל

- האם לדעתכם, הקשר בין תכונות רוצה צאן לתכונות של מנהיג, מתאים גם לאריאל שרון? נמקו תשובתכם, בססו את תשובתכם על אירועים אחייו.
- האם, לדעתכם, אריאל שרון היה מודע לקשר זה? מדוע?

ד. מנהיג כאיש משפחה

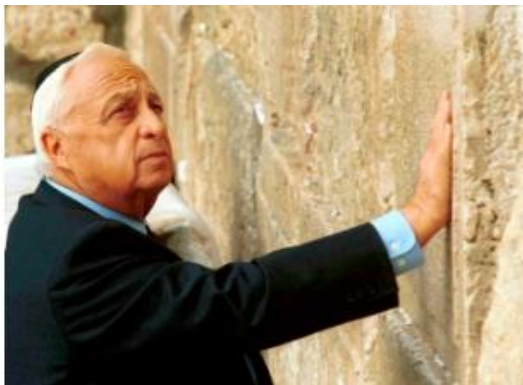
"אריק היה איש משפחה למופת. הוא ראה ב[עם] ישראל כמשפחתו המורחבת". (מתוך ההספד של נשיא המדינה)

אריאל שרון ובנו גלעד

אריאל שרון עם רעייתו לילי

אריאל שרון ליד הכותל

אריאל שרון כשר ביטחון עם חיילים בשטח

- חזרו לקורות חייו של אריאל שרון, וצינו את המצבים והתכונות שמדגישים את דמותו של שרון כ"איש משפחה למופת".
- מדוע, לדעתכם, מציין נשיא המדינה בהספדו את היותו של שרון איש משפחה למופת ופאתו משפט אומר גם כי שרון ראה בעצם ישראל את משפחתו המורחבת? מה הקשר בין שני הדברים?
- האם, לדעתכם, יש קשר בין היותו של שרון "איש משפחה למופת" לבין היותו "מנהיג גדול"? מדוע?

ה. הספד למנהיג

דברי הספד נאמרים על אדם לאחר פטירתו, לרוב בפני קהל. בדרך כלל נאמר ההספד בטקס הקבורה, או בטקסי האזכרה שנערכים כדי לכבד את זכר המנוח. במהלך ההספד נהוג להזכיר תכונות אופי חיוביות של המנוח, חוויות משותפות משמעותיות וציוני דרך בחייו של המנוח.

ההספד המוכר והידוע ביותר בתרבות ישראל הוא קינת דוד, בה מספיד דוד את מנהיגי העם: שאול ויהונתן.

...מדם חללים, מחלב גבורים,

קשת יהונתן לא נשוג אָחור, וְחָרַב שְׂאוּל לֹא תִשׁוּב רִיקָם

... מְנַשְׂרִים קְלוּ, מְאַרְיֹת גְּבֵרוֹ.

בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל-שְׂאוּל בְּכִינָה,

הַמְּלַבְּשָׁכֶם שְׁנֵי עַם-עֲדָנִים,

הַמַּעֲלָה עָדִי זָהָב עַל לְבוּשְׁכֶן...

- *אינן תכונות מייחס דוד לשאול ויהונתן בקינה?*
- *האם קינת דוד, אונה להאזכרה של "הספד"? הסבירו*

"מְנַשְׂרִים קְלוּ, מְאַרְיֹת גְּבֵרוֹ" – אריאל שרון כארי

המילה "אריאל" בעברית, משמעה, בין השאר – **גיבור חיל**, זהו גם שמו של אריאל שרון, שכונה עפ"י רב, אריק שרון.

- *מצאו בקורות חייו של אריאל שרון מילה של אומץ ואכזרה, עצמו ניתן לומר "מנשרים קלו, מאריות גברו".*
- *האם, לדעתכם, ההספד של דוד על שאול ויהונתן מתאים גם כהספד על אריאל שרון? נמקו.*
- *השוו בין ההספד של נשיא המדינה על אריאל שרון לבין קינת דוד: מה אתם למדים מהשוואה זו על אריאל שרון, ומה אתם למדים מכך על קינת דוד?*

לאחר ששמעתם והכרתם את אריאל שרון ואת מנהיגותו, כתבו לו הספד משלכם. אתם יכולים להקיש הבית הספר פונת הנצחה, ולתלות בה את ההספדים שכתבתם.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לתרבות ישראל